

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 421/2011-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť K. L., t. č. vo väzbe, ktorou namietal porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 1 T 77/2010 z 18. augusta 2011 a jemu predchádzajúcim postupom, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. L. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. októbra 2011 doručená sťažnosť K. L., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jeho

základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy ako aj práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 77/2010 z 18. augusta 2011 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného a odsúdený podľa jeho názoru *«bez jediného priameho dôkazu a bez súvislého logického reťazca nepriamych dôkazov a to spôsobom „za každú cenu“ a to vykonštruovanými dôkazmi, ktoré neboli získané zákonným spôsobom»*.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že okresný súd v jeho veci postupoval a rozhodol svojvoľne, v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku, ústavy, ako aj dohovoru, čím došlo k hrubému porušeniu ním označených práv.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ 31. augusta 2011 odvolanie, ktoré bolo doplnené podaním jeho obhajcu z 19. septembra 2011.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd uznesením prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že boli porušené čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj právo podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru, zruší rozsudok okresného súdu a nariadi jeho prepustenie z väzby.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd najskôr skúmal, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti, a zistil, že sťažovateľ nepripojil splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, ani nepožiadaval ústavný súd o jeho ustanovenie. Zákon o ústavnom súde neobsahuje ustanovenie, ktoré by pripúšťalo výnimky z požiadavky povinného právneho zastúpenia v konaní o sťažnosti. Chýbajúce splnomocnenie je odstrániteľným nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti. Ústavný súd však sťažovateľa nevyzýval na jeho doplnenie, pretože zistil, že je daný iný dôvod na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý bráni jej meritórnemu prerokovaniu.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že podstata argumentácie sťažovateľa spočíva v namietanom porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a s ním aj ďalších súvisiacich v sťažnosti označených práv (označené sú predovšetkým práva spojené s realizáciou práva na obhajobu) v dôsledku postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 77/2010, ktorým malo dôjsť najmä k viacerým procesným pochybeniam spočívajúcim v „*neakceptácii zákonných postupov a ustanovení TP*“.

Sťažovateľ namieta porušenie označených práv postupom a rozsudkom okresného súdu, na základe ktorého bol uznaný vinným a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov. Sťažovateľ teda namieta porušenie svojich práv rozhodnutím vo veci samej, ktoré, ako vyplýva zo sťažnosti, bolo sťažovateľom, ako aj jeho obhajcom napadnuté riadnym opravným prostriedkom.

Ak podľa názoru sťažovateľa boli postupom a rozhodnutím okresného súdu ako prvostupňového súdu porušené ním označené práva, najmä právo na súdnu ochranu, môže využiť riadne, resp. mimoriadne opravné prostriedky proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorých vyčerpanie je podmienkou prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Uvedené konštatovanie vychádza z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vo vzťahu k všeobecným súdom vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd nie je oprávnený prijať na ďalšie konanie sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby vo veci porušenia jej základných práv alebo slobôd, ak o ochrane týchto práv a slobôd rozhoduje iný súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 ústavy má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody (II. ÚS 54/02).

Ústavný súd konštantne uvádza vo svojej judikatúre, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04).

V tejto súvislosti ústavný súd opakovane zdôraznil, že trestné konanie je od svojho začiatku až po jeho koniec procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany príslušných orgánov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených

v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (podobne napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05). Právomoc ústavného súdu zasiahnuť do neskončeného trestného konania je daná len výnimočne vtedy, ak rozhodnutie orgánu verejnej moci, jeho opatrenie alebo iný zásah znamená porušenie základného práva alebo slobody, ktoré už nepodlieha prieskumu iným orgánom verejnej moci alebo ho nie je možné odstrániť v inom konaní (napr. rozhodnutie o väzbe).

Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním vylúčená (IV. ÚS 10/02).

V závislosti na jeho rozhodnutí má sťažovateľ možnosť využiť opravné prostriedky v rámci sústavy všeobecných súdov. Až v prípade, ak by nedošlo k náprave namietaného porušenia jeho základných práv a iných práv, sa sťažovateľ môže domáhať ich ochrany podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Na základe týchto záverov ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. novembra 2011